

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Järvenpään asianhallintajärjestelmässä

JARDno-2023-177

Järvenpään kaupungin lausunto, Valtion väyläverkon investointiohjelmasta vuosille 2024-2031. (Lausuntopyyntö 1.2.2023, Väylä/150/04.00/2023)

Taustaa:

Väylävirasto laatii vuosittain väyläverkon 8 vuotisen investointiohjelman osana valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) -toimeenpanoa. Investointiohjelmaluonnoksesta 2024-2031 on pyydetty Järvenpään kaupungin lausuntoa www.lausuntopalvelu.fi -sivustolla 28.2.2023 määräaikaan mennessä. Investointiohjelma toimii Väyläviraston vuosittain päivittyvänä esityksenä tärkeimmistä lähivuosien liikenteen infrastruktuurihankkeista. Investointiohjelman hankkeiden toteuttamisesta päättää eduskunta. Liikenne 12 suunnitelma määrittää investointiohjelman taloudellista kehystä. Väyläverkon investointiohjelma sisältää kehittämishankkeita, isoja peruskorjaushankkeita ja hankekokonaisuuksia sekä pienempiä parantamishankkeita. Kokonaisuudessaan investointiohjelmassa uusiin kehittämisinvestointeihin on käytettävissä n. 3,0 miljardia euroa, joka jakautuu seuraavasti: maanteille n. 1,2 miljardia, rautateille n. 1,6 miljardia euroa ja vesiväylille n. 200 milj. euroa. Lopullinen rahoitus riippuu valtion tulevasta kehys- ja talousarviopäätöksistä. Väylävirasto pyytää avoimella lausuntopyynnöllä vuosittain päivitettävästä investointiohjelmasta lausuntoja, joiden kautta tulee esille sidosryhmien tietoa ja näkökulmia investointiohjelmaan liittyen. Väylävirasto pyytää tarkastelemaan investointiohjelman luonnosta seuraavassa esitettyjen kysymysten kautta.

Järvenpään kaupungin lausunto:

1. Onko mielestänne investointiohjelmassa kokonaisuutena onnistuttu vastaamaan sille asetettuihin tavoitteisiin ja muuttuneeseen toimintaympäristöön?

Investointiohjelmassa on tunnistettu liikenneverkon kehittämisen ja parantamisen tarpeiden ja resurssien ristiriita, mistä johtuen useita tärkeitä hankkeita jää odottamaan toteuttamista myöhemmälle ajalle.

Investointiohjelmassa tulisi pyrkiä keskittymään kestävien liikkumismuotojen edistämisen ohella elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä turvaaviin väylähankkeisiin. Maailman poliittisen tilanteen johdosta satamaliikenteen toimintaedellytysten turvaaminen on ensisijaisen tärkeää, ja esimerkiksi kansallisesti merkittävien logististen yhteyksien suunnittelua ja rakentamista tulisi edistää yleisestä rakentamisen kustannustason noususta huolimatta.

Koronapandemian vaikutuksista johtuvia pysyviä kansallisen ja kansainvälisen liikkumisen muutoksia on edelleen vaikea ennustaa, joten investointiohjelman vastaamista muuttuvan toimintaympäristön tarpeisiin on vaikea määrittää. Kansantaloudellisen näkökulman huomioon ottaminen investointien vaikutustenarvioinnissa on joka tapauksessa syytä pitää tärkeänä osa-alueena.

2. Ovatko investointiohjelman perustelut vaikutusten kautta tasapuoliset ja selkeät?

Investointiohjelman perustelun on esitetty selkeästi ja niiden suhde vaikutusten arvioinnin tuloksiin on osoitettu. Järvenpään kaupunki toivoisi investointiohjelmassa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Järvenpään asianhallintajärjestelmässä

olevan selkeämmin osoitettuna eri puolella Suomea sijaitsevien hankkeiden keskinäiset vertailuperusteet.

Kansantaloudellisen näkökulman ylläpito investoinneissa on tärkeää mm. työvoimasaavutettavuuden ja logistiikan toimintaedellytysten näkökulmasta. Myös liikenneturvallisuuden merkitys kansantalouteen ja kansalaisten hyvinvointiin on erittäin suuri.

3.Miten muuttaisitte investointiohjelmaa Liikenne 12 mukaisen liikennemuotokohtaisen talouskehityksen puitteissa ja miten perustelette muutosten paremmat vaikutukset?

Järvenpään kaupunki pitää erittäin tärkeänä MAL suunnittelun ja investointiohjelman yhteensovittamista, sekä erityisesti Keski-Uudenmaan pohjoisen logistiikkayhteyden rakentamista (MT 1452). Keski-uudenmaan pohjoisen logistiikkayhteyden osalta Järvenpään kaupunki korostaa nimenomaan yhteyden kansallista logistista vaikutusta, sekä vaikutusta liikenneturvallisuuteen.

Kaupunki on osaltaan edistänyt väylän suunnittelua ja suunnittelee yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa poikittaisyhteyksiin liittyvien alikulkujen ja risteysalueiden toteutusta. Lisäksi kaupunki on kustannuksellaan toteuttanut Haarajoella teollisuusalueen liittymäjärjestelyt Uudenmaan ELY:n vaatimuksia ja tulevaa yhteyttä huomioiden, kaupunki on osaltaan varautunut hankkeeseen liittyvien toimenpiteiden toteuttamiseen vuodesta 2024 alkaen aina vuoteen 2031 asti. Nykytilassa poikittaisyhteys ei palvele riittävässä määrin kasvavaa kansallista satamiin suuntautuvaa logistista liikennettä, ja väylän mitoitus- ja turvallisuustilanne on jäänyt auttamatta jälkeen liikenteelliseen kuormitukseen nähden. Järvenpään kaupungille on tärkeää, että valtio suunnittelee ja toteuttaa hankkeita pitkäjänteisesti, jolloin eri tahot voivat toteuttaa asiaan liittyvät investointinsa oikea-aikaisesti.

Kaupungin näkökulmasta Liikenne 12- suunnitelman mukainen yhteisrahoitusmalli ja periaate, jonka mukaan valtion kustannusosuus olisi maksimissaan 50 % valtion verkolla toteutettavissa kaupunkiseudun liikennejärjestelmää parantavissa tie-, raide- ja muissa mahdollisissa hankkeissa on kohtuuton. Lähtökohtana tulee olla, että valtio vastaa valtion väylistä ja niiden kustannuksista ja kunnat katuverkosta. Valtion tulisi osallistua laajemmin kuntien tarpeiden mukaisiin maanteiden – ja radanvarsien kävelyn ja pyöräliikenteen yhteyksien toteutukseen, ja tarvittaessa vastata niiden suunnittelusta ja toimeenpanosta laajemmin, mikäli ne sijoittuvat usean kunnan alueelle.

Järvenpään kaupungin näkemyksen mukaan valtion tulee edelleen osoittaa pitkäjänteisesti rahaa liikenneinfran pieniin kehittämishankkeisiin (KUHA) Valtion vuosittainen KUHA-rahoitus Helsingin seudulle tulee nostaa 15 miljoonaan euroon vuodesta 2023 alkaen.

Rahoitusta tulisi suunnata enemmän myös pienempiin, mutta toimintojen kannalta tärkeisiin hankkeisiin, kuten kaupunkien alueella olevien pyöräteiden, siltojen, alikulkujen, pumppaamojen ja valaistuksen peruskorjaukseen. Alueelliset yhteysreitit tulisi myös pitkäjänteisesti viedä suunnittelusta toteutukseen, jotta hankkeet etenisivät muuallakin kuin pääkaupunkiseudulla. Järvenpään alueella erityisesti Pohjoisväylä (mt 1452) on kohde, jossa väylän laatutaso pyöräilyn kannalta on riittämätön.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Järvenpään asianhallintajärjestelmässä

4.Miten kehittäisitte investointiohjelman laatimisen prosessia, sen päivittämistä ja seurantaa?

Järvenpään kaupunki toistaa KUUMA- yhteislausunnon mukaisen toteamuksen siitä, että sisäisenä työnä valmistellussa Väyläverkon investointiohjelman laadinnassa voitaisiin tulevaisuudessa osallistaa kuntia enemmän. Liikenneverkon kehitys on vahvasti sidonnainen maankäytön kehittymiseen, ja kunnilla on useassa tilanteessa paras käsitys maankäytön kehittymisen edellytyksistä kullakin alueella. Investointiohjelman seuranta varten tulisi perustaa seurantaryhmä, johon kutsutaan edustus kunnista.

5.Minkä investointiohjelman ulkopuolisten kohteiden suunnittelua tulisi vaikuttavuuden perusteella edistää lähivuosina investointiohjelman tulevia päivityskierroksia varten?

Aiemmin todetun mukaisesti, Järvenpään kaupunki pitää kansallisesti erittäin tärkeänä Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteyksien (Järvenpää - Nurmijärvi -yhteys, Kehä IV, valtatie 25 kehittämisen seuraavat vaiheet) suunnittelu- ja toteutusvalmiuden parantamista. Tähän kytkeytyy myös laajempi kansallinen tarve raskaan liikenteen taukopaikkojen kehittämisestä.

6.Miten muuten haluatte kommentoida investointiohjelmää?

Kahdeksalle vuodelle laadittava investointiohjelma on tärkeä instrumentti liikennejärjestelmän suunnittelun pitkäjänteisyyden näkökulmasta.

Päätöksen peruste

Liikenneinsinöörin toimivalta: Kaupunkikehityslautakunta 3.11.2022 § 86, toimivalta Kaupunkikehityksen palvelualueella 1.1.2023 alkaen. LIITE A, viranhaltijoiden päätösvalta, § 5 Liikenneinsinööri.

Päätös

Päätän Järvenpään kaupungin lausuntona antaa Väylävirastolle kuvausosan mukaisen lausunnon, koskien Valtion väyläverkon investointiohjelman luonnosta vuosille 2024-2031.

Tiedoksi

Asianosaiset

Allekirjoitus

Liikenneinsinööri Timi Veikkolainen

Viranhaltijapäätöksen nähtävänäolo

Päätös pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa (www.jarvenpaa.fi) 27.2.2023 alkaen.

Järvenpää
27.02.2023

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Järvenpään asianhallintajärjestelmässä

Leena Valtonen
suunnitteluavustaja

Tiedoksianto asianosaiselle
Lähetetty tiedoksi 27.2.2023.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Järvenpään asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§ 4

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §).